

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Lidelsens Vej

Citation: Dalgas, Ernesto: "Lidelsens Vej", i Dalgas, Ernesto: *Lidelsens Vej*, udg. af Henrik Schovsbo , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 313.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgaslideval-shoot-idm139862322626720/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Lidelsens Vej

(1751-1826). Ses i *Der Wanisbecker Bote* nr. 75 (1775). – *Sliberen*: bronzeafstøbing af antik statue, opstillet 1886. – *Maryas*: i den gr. mytologi en naturgud, en satyr, der udfordrede guden Apollon til dyst i flejtespil. M. tabte og blev som straf for sit overmod flæst levende. – *Pan(s)*: P. var opr. en gr. hyrdegud; blev senere opfattet som indbegrebet af naturen og altet (pan: gr. salt). – *Syrinx*: panfløjte, rørfløjte.

- 107 *Tartarus*: i den gr. mytologi navnet på underverdenens dybeste mørke. – *Ossian(s)*: gælisk sagnfigur, barde (sanger) fra Hejskorland. Hans digte blev – som et falsum – udgivet i det 18. årh. hvor de vakte stor furor bl.a. ved deres stemning af绸e væmodige, tågede hædelandskab. – *Styke*: i den gr. mytologi grænsefloden til underverdenen, Hades.
- 108 *Forbyderen i Jædeiland*: omskrivning for Jesus. Ordene om fasten står Matth. 6,16-18. – Kierkegaard siger (...); i Øieblåket nr. 1 (1855), jf. *Samlede Værker*, 1. udg., bd. 14, s. 116. – *Apokalyptikeren*: Stedet henviser til Joh. Åb. 10. – *Anarki*: se nts. 275. – *Baal*: opr. kanaanæisk frugtbarhedsstad, her navn på djævelen.
- 110 *Prometheus*: I den gr. mytologi menneskets skaber og velgører (ildbringer). Han blev straffet af Zeus ved at lankes til en klippe, hvorfra han blev befriet af helten Herakles. – *Sireneme*: i gr. mytologi fabelvæsener, halvt kvinder og halvt fugle, der lokker (sø)folk i ulykke ved deres underkenne lokketoner.
- 111 *ade og drikke* (...); jf. Luk. 12,19. – *Titanomachien*: I gr. mytologi kampen mellem de olympiske guder og urvaserne, titanerne. Kampen endte med de sidste nedstyrtelse i Tartaros, mørket. – *Doktordisputat*: En disputat om emnet har ikke kunnet identificeres, men flere artikler om forbindelsen mel. nyresygdomme og depressive tilstande publiceredes i Dalgas' levetid, f.eks. A. Haslund: «Tilfælde af Sindssydom under Fortabet af kronisk Nephritis [nyrebændelse]» i: *Ugeskrift for Læger*, IV. Række, Bd. I, 1880, s. 297-305. (Meddelel. af Danmarks Natur- og Liegevidenskabelige Bibliotek).
- 112 *Fredrik den Store*: se nts. 105. Citatet er ej identificeret. – *Tolstoy*, Lev (1828-1910): russ. digter og religiøs skikkelse. Der refereres formentlig til hans novelle *Kreutzersonaten*, (da. overs. 1890) kap. 23 el. til essayet «Hvad er kunst?» (1897-1898, ty. *Was ist Kunst?* 1898). – *Plato*: se nts. 80.
- 113 *Valgerda*: I den nord. mytologi navn på en valkyrie, en af guden Odins maer, der leder slag og udvælger, hvem der skal falde. – *Melpomene*: i den gr. mytologi navn på musen for tragedien. – *Johannes Forførerens Studier*: Ordet *kristallitetet* ses hverken i Kierkegaards *Samlede Værker* eller i hans *Papirer*. Dalgas udtrykker sandsynligvis sin egen fortolkning af Johannes Forførerens kvindeforståelse, sådan som den kommet til udtryk både i »Forførerens Dagboge« og i »In vino veritas«, jf. nts. 103. – *Duftvaudeville/r*: en satirisk benævnelse for idylliserende og urimelige syngespil, en yndet genre i det næste af det 19. århundrede.
- 114 *Stendhal(s)*: pseudonym for Marie-Henri Beyle (1783-1842), fr. forfatter til bl.a. *Physiologie de l'amour* (1822, da. *Kærlighedens Fysiologi*).